

АРЕШТУВАННЯ НАЦІСТИЧНИХ МОРЯКІВ НА ТЕРЕНІ АМЕРИКИ

ВАШИНГТОН. — Головний прокуратор Джексон дав розпорядок, щоб зробити широку облаву над німецькими моряками, які замішались до американського населення, опускаючи свої кораблі. Першого дня їх арештовано 160. Джексон заявив, що в Америці є біля 6,000 чужинців, яких треба було б відразу депортувати, але з огляду на війну, нема їх де вислати. Уряд буде мусів з ними щось зробити, щоб не наразити Америки на різні шкідливі вчинки.

Поліція водночас арештувала двох німецьких публіцистів, Манфреда Запа і його асистента Гінтера Тона, які провадили в Америці пропагандне бюро, під назвою „Транс Овшен Нюз”, що мало на цілі подавати новинки зо світу в прихильнім для Німеччини дусі. Їх арештовано тому, бо вони не зареєструвались в департаменті, як „чужі агенти”, чого вимагає закон. А щоб вони не втекли так, як це зробив німецький летун фон Вера, їм не дозволено за окупом виходити на волю.

ВИЛКІ НА ВЕЛИКИМ ВІЧУ ТАВРУЄ ДЕФІТИЗМ.

НЬО ЙОРК. — Вендел Вилкі виголосив минулої середи на масовім вічу в Медисон Сквер Гардені промову, в якій таврував тих американців, які не вірять в перемогу Англії і то навіть за повною помочю Америки. Він говорив, що оба краї спільними силами цілком певно можуть досягнути перемоги над Гітлером і то вже наступного, а найдалі 1943 року. Вилкі закликав уряд, щоб рішуче поступав з помочю Англії і щоб уживав конвої, коли цього потрібно. Описав, що він, як мало назву „віча свободи”, ухвалило вислати телеграму до президента Рузвельта, домагаючись уживання конвоїв в посилці помочи до Англії.

ПРОДОВЖЕННЯ РОБОТИ ПО ФАБРИКАХ.

ВАШИНГТОН. — Член бюро заряду продукції, Сидней Гилмен, відбув конференцію з представниками Американської Федерації Праці і Конгресу Промислових Організацій та виробив разом з ними план, на основі якого фабрики, вироблюючи зброю, працювали б по три шихти на день, виробовж цілої доби. Машини дістали б відпочинок лиш по вісім годин на тиждень. Щодо поверх-годинової зарплати, то діставали б її лиш ті робітники, яким припало б працювати в суботу, або в неділю.

РІЖНИЦІ ВІДНОСНО ПОДАТКІВ.

ВАШИНГТОН. — Перед конгресовим комітетом засобів зізнавали два найближчі співробітники Рузвельта, контролер цін Ліон Гендерсон і голова федеральної резервної системи Марінер Еклес. Оба вони подавали проекти оподаткування, але відмінні від тих, які подає секретар фінансів Моргентав. Їх проекти, хоч подані окремо, були так до себе подібні, що виключає, щоб вони оба перед тим не порозумілись. Кажуть, що ці проекти вони подали після того, як говорили з президентом Рузвельтом. А це далі означало, що президент Рузвельт також не зовсім погоджується з секретарем фінансів Моргентавом. В тих проектах говориться, що краще обнизити стопу податків для тих людей, що багато не заробляють, зате поширити їх в маленькім відношенні і на ті верстви, що за пляном Моргентава не мали нічого платити.

НАТИСК НА СОВЕТИ.

ВАШИНГТОН. — Американський уряд повідомив советського амбасадора, що колиб Совети дали не хотіли увільнити американського громадянина, що внаслідок захоплення Галичини попав під советську владу, то це глибоко діткне американський уряд. Тим громадянином є д-р Путковський з Пасейку, роджений в Петерсоні, Н. Дж., який перед війною виїхав був до Польщі і там одружився.

ВИПУСТИЛИ ІТАЛІЙСЬКОГО АТАШЕ.

ВАШИНГТОН. — Американський уряд вплинув на британські власти, щоб вони випустили італійського аташе адмірала Лаїса, якого недавно американський уряд викинув з Вашингтону за участь у саботажах на кораблях. Британські власти його арештували на Бермуді, як він їхав літаком до Італії. Адмірал Лаїс має дипломатичний паспорт і Америка зобов'язана за його певну їзду до дому.

ЗАСУДЖЕННЯ БАНДИТІВ ЕСПОЗІТІВ.

НЬО ЙОРК. — Суддя Фрескі, на основі вироку лави присяглих, засудив двох братів Еспозітів, які кілька тижнів тому підчас грабунку замордували одного цивільного чоловіка й одного поліцейського, на кару смерті. Еспозіти удавали підчас розправи умово хорих. Та це їм не вдалось. Вислухавши присуду один з Еспозітів плюнув на землю.

ПАЛАТА ПРЕДСТАВНИКІВ ОДОБРИЛА КОНФІСКАТУ КОРАБЛІВ І ДОЗВОЛИЛА УЖИТИ ЇХ НА ВОЄННІ ЦІЛІ

Великою більшістю голосів, бо 266 проти 120, конгресова палата представників леглізувала конфіскату чужинецьких кораблів і дала президентові вільну руку в ужитті тих кораблів для воєнних цілей. Над тою справою відбулась довша і палка дебата. Бо Німеччина й Італія напали, що колиб їхні кораблі, які американський уряд сконфіскував в американських портах, були повернені для Англії, то вони уважатимуть це за причину до війни. В часі дебатів деякі конгресмени, що мають протivoєнні переконання, гостро критикували останню промову секретаря Стімсона, та говорили, що ця промова це знак, що уряд вже впевні рішуче повести Америку до війни.

СЕКРЕТАР НАКС ПРО ЗАВДАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛОТИ

Секретар флоту, Френк Накс, виголосив прилюдну промову і сказав, що Америка збрється так тому, щоб підтримати всіми силами Англію. Бо існування англійської флоту на Атлантийським океані є життєвою konieczністю для Америки. Фактично Америка все мала двоокеанної флоту: одну на Тихім океані, яка була власністю Америки і плавала під американським прапором, а друга на Атлантийським океані, що належала до Великої Британії і плавала під британським прапором. Перша держала безпеку і порядок на Тихім океані, друга на Атлантийським. Для існування Америки потрібні ті дві флоти. Колиб англійська флота була знищена, то це відбилося б дуже зле для Америки і вона тоді мусіла б ділити свою флоту на два океани, що було б дуже великими небезпеками. Тому Америка буде далі всіма силами підтримувати Англію, аж до її повної перемоги, говорив Накс.

ВТРАТИ КОРАБЛІВ НА МОРІ

Сенатор Венденберг, що належить до блоку ізоляціоністів, заявив, що він писав листа до голови морської комісії адмірала Ленда і питав, як властиво стоїть справа з затопленням кораблів, пливучих з Америки до Англії. Адмірал Ленд відповів, що ті затоплення вже не такі великі, як це дехто навмисно старается представити. За перші чотири місяці цього року по всіх закутках світу затоплено внаслідок війни 158 кораблів. Але з того числа пішли на дно лиш одинацять кораблів, зо всіх тих, що виплили з американських портів. А в перших трьох місяцях ц. р. виплило до Англію, є, правдоподібно, звернена на те, щоб з них лиш 11 затоплено.

БРИТАЙЦІ ЗНИЩИЛИ В КІЛЬКОХ ДНЯХ 67 НІМЕЦЬКИХ КОРАБЛІВ

Німецька воєнна тактика, коли їде про Англію, є, правдоподібно, звернена на те, щоб в першу чергу знищити ті пристані, через які буде їти американська допомога, щоб таким чином збільшити британцям клопоти з виладкуванням на беріг воєнних матеріалів і поживи. Ось і тому нищили німці так завзято пристань Плімут, а тепер пробують від кількох днів нищити Ліверпуль, себто ту пристань, яка дійсно відіграє дуже важну роль в морській комунікації між Англією і світом. Німці пробували давніше нищити ту пристань днями на лад „бліцкригу”, але понесли при тому такі великі втрати, що перестали вживати цієї тактики. Тепер нападають ночами, але виходить на таке, що готові потерпіти знову невдачу, коли зважити, що британські звідомлення подають, що в часі останніх сімох німецьких налетів знищено 67 німецьких літаків. Німці атакують теж й інші міста та знову обстрілюють Дювер з французького берега при допомозі далекострільних гармат.

В ІРАКУ БРИТАЙЦІ МАЮТЬ УСПІХИ

Мабуть сили збунтованого Іраку не є великі й вже на вичерпання, коли британські звідомлення доносять, що британські летуни втихомирили ворожу артилерію, що обстрілювала їхнє летунське поле в Габбані. Далі говориться про відступ іракських частин та про те, що взято в полон до 1,000 вояків, в тому 26 офіцерів. Також британці знову контролюють нафтові рури та стацію, з якої помпують нафту на кораблі.

В ПАЛЕСТИНІ СПОКІЙНО

Британська Прес Сервіс подає, що вісти про „неспокої в Палестині” мають „фантастичний” вигляд і є вдумкою нацистської пропаганди. В Палестині, кажуть британці, так спокійно, як ще ніколи.

ЩЕ ОДИН ДЛЯ ВУЙКА СЕМА. — З дня 15. травня починає повинити службу в флоті Злучених Держав цей 35,000-тонний корабель „Вашингтон”. Світлина показує приготування корабля для врочистих церемоній.

ЧОРЧІЛ ПЕВНИЙ БРИТАЙСЬКОЇ ПЕРЕМОГИ ПРИ ПОВНІЙ ДОПОМОЗІ АМЕРИКИ

ЛОНДОН. — Вінстон Чорчіл, британський прем'єр, відніс в парламенті найбільшу перемогу цілого свого життя в такому моменті, коли критиковано останні британські невдачі в Греції й Югославії й коли його критикував між іншим і сам Ллойд Джордж, британський прем'єр з часів минулої світової війни. В палаті лордів дістав Чорчіл одноголосне вотум довіря, а в палаті послів висказали йому довіря аж 447 послів. Проти цього було всього трьох послів, між якими були два комуністи. Чорчіл заявив, що Америка вже багато помагає, та що він певний, що далі допомагатиме в далеко більших розмірах. Далі прем'єр запевнив послів, що боротьба на Середземному морі буде вестись до „останнього віддиху”. Він дав теж до зрозуміння, що доперва в 1942, а то й 1943 році, розвине Британія з Америкою всю свою силу. І запевнив, що Гітлер і нацизм мусять зникнути. Казав, що колиб Англія прогнала, то йому першому треба б відтяти голову, а це було б ще легкшою смертю в порівнянні з тим, що ждало б інших послів під нацистською владою.

Можливість нападу Гітлера на Совети.

У своїй критиці Ллойд Джордж виявив радість що є ще можливе й таке, що Німеччина може піти війною на Совети, але довше над тим прем'єр не розводився.

Ллойд Джордж дорікає Америці.

У своїй критиці Ллойд Джордж виявив радість з американської допомоги, але так підкреслював, що Америка мусить посвятити себе далеко більше, коли хоче дати Британії справжню допомогу. Він казав, що Німеччина зуживає 67% свого національного доходу на війну, Велика Британія 58%, а Злучені Держави всього 12%.

СТАЛІН СХИЛЯЄТЬСЯ ТАКИ ДО „ОСІ”.

ТОКІО. — Чому „скромний” досі Сталін перебрав тепер уряд советського прем'єра і став титулярним головою Ради народних комісарів, коли і без того він мав у руках усю владу і був справжнім диктатором „босом” в СССР? Ось це є те питання, над яким ломить собі голову добрий знавець Сталіна, відомий про-советський журналіст, Волтер Дюренті. Він думає, що в Советах заноситься на щось дуже важне. На таке, що вимагає, щоб за тим стояв весь престиж самого Сталіна. Іде тут про це тісніше зближення Советів з Німеччиною і Гітлером. Отже заноситься на таке, каже Дюренті, що Москва приступить вже й формально до спілки Берлін-Рим-Токіо. А принаймні прийде до договору між Советами, Німеччиною і Туреччиною. За ту співпрацю Гітлер готов кинути Сталінові якісь „охлади”. І то, правдоподібно, коштом Перзії. Ось і тому, каже Дюренті, став тепер Сталін прем'єром. Хоча таким чином заставити населення прийняти спокійно те, на що заноситься, а на що те населення ніколи не було приготоване.

В СОВЕТАХ „РАДІЮТЬ”.

МОСКВА. — Советська преса попитала Стадіна на становищі прем'єра величезними фотографіями і заявами, що всі радіють, що зайшла така зміна.

ВЖЕ ДУМАЮТЬ І ПРО ІНДІЮ.

БЕРН. — „Нью Йорк Таймс” згадує за доклад німецького амбасадора фон Гентіга, в якому він вказував на велике значіння Сирії для Німеччини. Казав, що Сирія це „поміст до Індії”. Він також говорив і про панарабський рух, звернений проти Британії. З цього видно як на долоні, куди змагає нацистська Німеччина.

„ТАЙНА МІСІЯ”.

АНКАРА (Туреччина). — Кореспондент часопису „Нью Йорк Таймс” доносить, що так „якось” складається, що до Анкари приїжджає з Іраку міністер крайової оборони в тому самому часі, коли тут надіються повороту з Берліна німецького амбасадора фон Палена з новими інструкціями. А Ірак, як говорять, надіється допомоги від Гітлера.

ЗГАДУЄ ЗА ВЕЛИКІ ВТРАТИ В СУБМАРИНАХ.

ЛОНДОН. — Юнайтед Прес подає, що капітан Остин Годсон запевняє британців, що німці грубо оплачують свої морські напади. Коли наразі не можна подати точно до загального відома, скільки загинуло німецьких субмарин, то тільки тому, щоб не дати ворогові добре зорієнтуватись. А крім того знаємо з досвіду минулої війни, що це впливає дуже погано на моряків, що служать в субмаринах, коли вони не одержують довго інформацій про те, що діється з їхніми товаришами, що заняті в тих субмаринах, що є на морі, а вістки від них не чути.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

З КИМ ВОНА?

Зарядження федерального уряду не пускати з Америки до Росії ніякої машинерії ні інших причандалів, які можуть бути потрібні для продукції оборони краю, можна вважати дальшим доказом, що американський уряд починає розуміти як слід політику союзу з Росією. Вказує на це саме додаткове донесення, що американський уряд рішився на цей крок уже після цього, як союзу представник у Злучених Державах робив вперті заходи, щоб до такого рішення американського уряду не допустити.

Рішення американського уряду приходить у моменті, коли держави осі роблять натиск на союзу уряд з декларуванням свого становища до світової війни. Пре до цього зрештою самий розвій воєнних подій. Коли дивитися на ці події з становища союзу, то ці події були владно звужуванням залізного перстеня довкола союзу Росії та відрублюванням її від Європи й від вільного моря. Яке значіння має й Європа й доступ до моря для Росії, звісно хочби вже з величчя більшовиків російського царя Петра Першого. Це величчя по своїй суті було нічим іншим, як власне розуміння великої ваги доступу до моря для російської імперії. Війна союзу Росії проти Фінляндії та захоплення Естонії, Литви й Латвії були чистою логічною консеквенцією цього становища.

І ось події світової війни наперед зробили доступ Росії до Північного й Балтійського моря безвартісним. Останні події на Балкані заблокували для Росії вузькі проливи між Чорним і Середземним морем. З захопленням державами осі островів на Єгейському морю став цей морський доступ, що його Росія мала з Чорного моря, просто безвартісним.

Ця ситуація дає Німеччині в руки велику перевагу над Росією. Передовсім Німеччина може тепер натискати сильніше на Союзу Росію, щоб вона здекларувала краще своє відношення до воюючих сторін. Досі Росія могла багато легше лавірувати між Німеччиною й Англією, згідно з Америкою, вдавати раз приятеля одної, то знову другої сторони. Находить час, коли Росія цього не буде могла більше робити, коли вона буде мусити сказати явно й славно, по котрім боці вона стоїть, і тягнути з того вповні всі природні консеквенції.

Вістка, що мовляв нацистичний уряд запропонував союзу Росії велике число експертів для впорядкування господарки краю, вказує на те, що нацистичний уряд хоче натиснути шрубку на союзу Росію. Сталин цим разом ще викрутився, подякувавши за прислугу. Та чи потрапить він викрутитися так легко при наступній спробі, можна сумніватися. Звісно, на цей вивоз показати карти може ще прийде ждати й багато місяців, але остаточно до нього таки прийде.

ЗМАГАЮТЬСЯ ВЕЛИКІ, АЛЕ ВІДМІННІ СИЛИ

Нинішня війна між Великою Британією й Німеччиною, беручи під увагу її тактику, нагадує боротьбу тигра з вужем.

Сила тигра є вибухова, далеко більша від давуна, зате коротше тривала; його зброя міститься в його пазах і пащеці, озброєній гострими зубами. Сила давуна менше вибухова і слабіша, коли ходить про коротко тривале діяння. Зате та сила протяжна і діє довше від сили тигра; його зброя — тиск зовні його тіла і удари зубів, чого, однак він уживає, звичайно в перших хвилинах свого нападу. Щоб виграти битву тигр мусить поспішати і в перших хвилинах мусить ужити цілої своєї сили та всієї своєї зброї, себто пазурів і зубів. Коли не вдасться йому відразу поклачити тіло вужа так, щоб спаралізувати його силу й остаточно його забити, то давуна, придержуючи зубами тигра, поволи зачне його обвивати зовні свого тіла, доки кілька разів не обкрутиться навколо нього й не зачне його давити.

Тактика тигра є використати свою вибухову силу і свою зброю — пазури і зуби. Тактика вужа уникнути зубів тигра, продовжити бій якнайдовше, вибити тигра з сил, овінути його своїм тілом і задати.

Тактика німців, в попередній війні і теперішній це використати свою найкращу зброю, позови, літаки, гармати в такий спосіб, щоб в скорому часі роздавити свого противника. Завданням Англії є уникнути зубів і пазурів Німеччини, ослабити німецьку зброю, силу і німецьку вибухову енергію продовженням конфлікту і постійною блокадою, доводячи її таким чином до виснаження з сил і до упадку.

Тактика німців відповідає їхньому характерові, структурі їхніх державних організацій та географічному положенню їх краю. Німеччина лежить в центрі європейського континенту. Вона схильна скупчувати в собі велику динамічну силу й опісля викидати та нищити все, що знаходиться недалеко неї. Центр Британської імперії знаходиться на морі, на Англійських островах. Звідтам англійська раса поволи розселилась по цілій світі і так творила свою імперію. По різних закутках світу, впродовж віків, англійці наскладали чимало своєї економічної, культурно-інтелектуальної, військової енер-

гії. Ті місця, росіяни по цілій світі, немов зовні давуна, є досить самовистарчалні і коли поранити однім звієм, другий це не дуже тріщить на сілі.

Думка, котра сторона має нині більше вигод на виграє, є досить поділена. Навіть в Америці, яка зацікавлена симпатизувати з Англією, є люди, як от Ліндберг, які свідомо переконані, що Англія програє. Вони кажуть, що в тій війні Німеччина не програла ні одної битви. Всі битви вона виграла блискуче з малими втратами. Німецька військова сила фактично майже не діткнулася, а майже уся Європа знаходиться під пануванням Німеччини. Є всі дані думати, що Німеччина, коли цього захочить, в короткому часі підб'є і решту Франції, Іспанії, Португалії, а також Союзу, Туреччину й інші краї на Балтичному сході. Вона мабуть в короткому часі й попрямує. Ці території, як кажуть, готові дати Німеччині харчі і сировину в такій кількості, що вона стане самовистарчална. Правда, інші, підбиті Німеччиною народи, будуть голодувати, але що це Німеччині буде обходити? Припустім навіть, що Німеччина не пробуватиме підбити Англійські острови. Проте, чи можна сподіватися виграї Англії серед таких обставин?

Ось так дехто розуміє, але велика більшість американських знавців є іншої думки. Недавно 17 мілїтарних експертів, серед них чотирі адмірала, оголосили свої думки про цю справу й опрокинули погляд Ліндберга. Вони кажуть, що коли Америка буде далі допомагати Англії, то Велика Британія цілком певно виграє, навіть без фактичної участі Америки в війні. Їх погляд такий:

Дотепер в історії світу морська потуга в змагу з сухопутною потугою все виходила переможною. Англійська морська потуга є дотепер майже не діткана. Британська імперія, разом з Америкою, розпоряджається такими величезними ресурсами, які кілька разів перевищують німецькі ресурси. Американський промисел має далеко більші можливості продукувати військові машини, ніж німецький промисел. Одна американська фабрика сталі, „Ді Юнайтед Стіл Ко.“, може продукувати більше сталі, ніж ціла Німеччина. А таких фабрик в Америці є більше. Крім того Америка є значно віддалена від німецьких летунських баз і ні-

Французька Північна Африка

Відомий французький журналіст Пертінакс, що тепер живе в Америці, звертає увагу на те, що французька Північна Африка тепер у небезпеці. Ціла воєнна мапа, за словами Пертінакса, мусить бути з поспіхом наново змінена, під впливом одливу і припливу німецької і британської мілітарної сили. У куті цієї мапи лежить Французька Північна Африка, на яку досі звертано недостаточну увагу, бо бли-

сенькі літаки не зможуть ефективно бомбардувати тих фабрик. Англійський навір, коли ходить про боротьбу на дальшу мету, є витреваліший від німецького. Щодо інтелігенції і мілітарного досвіду то обидва народи стоять приблизно на тім самім рівні.

Як Америка поставити свій воєнний промисел на належній висоті, вона буде витворювати десятки, а навіть сотки тисяч тяжких бомбовиків. Вони перелетять до Англії й там будуть помагати їй далі нищити німецькі фабрики, німецькі комунікації, німецькі міста. Німеччина в найвищій разі буде те саме робити Англії. Але подібної шкоди зробити Америці вона, з огляду на океан, не зможе. Ті тяжкі бомбовики будуть також нищити інші лінії довозу, з полудня і сходу, якими будуть доплавати до Німеччини сировинні й харчі. Зате Німеччина не буде всилі поперетинати в такий сам спосіб морські лінії, якими плістиме поміж Англії, бо Америка постариться про те, щоб та поміч доходила на місце, а не пропадала на морських дні.

Отже, як бачимо, це буде довга, затяжна війна, подібна до боротьби тигра з вужем давуном. Можливість виграї для Німеччини була в скорім побитті противника. Та цього Німеччина досі не досягнула. Бо хоч вона погромила 14 держав, але не розгромила найважливішої — Британської імперії. Тепер сам Гітлер починає признавати, що війна затягується до чергового року. А це, признаючи, говорить дехто, є свого роду признанням прогрі.

Чи воно певно так станеться — покажуть, очевидно, будучі події. Але так є, що величезна частина американської публічної опінії є по боці Англії і бажає їй перемоги вже тому, що програ Англії відб'є дуже великою на американських інтересах. І тому саме Америка буде робити все, що в її силі, щоб не допустити до прогрі Англії.

кавкова війна розвивалась деінде.

Нагла інвазія трьох або чотирьох німецьких дивізій, що тепер борються в Лівії, а яка спричинила наново загрозу нападу на Єгипет, зачіпає теж становище французької імперії в Тунісі, Алжирі і Рабаті. Ті німецькі колонії будуть зайняті якийсь час боротьбою в східнім напрямі. Однак, як зайняла конечна потреба, їх можна переконати на захід. Генерал М. Вейган це бачить і це його турбує, хоч він не раз заповідає, що потрапить відігнати всіх нацизників, тепер стоїть він саме перед такими наїзниками. Щодо мілітарної сили, яку має до розпоряджіння генерал Вейган, то каже Пертінакс, її значно перебільшено в пресі й в дипломатичних звітах. Ціла французька сухопутна армія в Тунісі, Алжирі і Марокко, правдоподібно не перевищує 125,000 воїків, щодо воєнних літаків, які мали би там знаходитися, то їх буде біля сотки.

Як тепер показується, то італійці при перемир'ї вимусили розброєння і розпуск багатьох мілітарних відділів. Це належить підкреслити, що французькій армії в Північній Африці щораз більше недостає газоліну й різних сировин, а також коничних середників поживи.

А тепер ще питання: Чи ті французькі війська держаться добре в руках? Недавно тому дійшли були вістки, що сенегальський полк збунтувався в Алжирі. Платні воїки не підвинули, як це зроблено з платнею тубильних військ. Щодо офіцерів, то вони можуть не є найліпші. У теперішнім невідраднім положенню французької держави падає сильне суперництво відносно всяких занять, які є можливі одержати від держави. Тому вибір на ті заняття не відбувається завжди згідно з високим стандардом зібності кандидатів. На військових ко- раблях, що відпливають до заморських посылаток, можна бачити старших віком офіцерів, в яких фізичну здібність можна сумніватися. Виглядає, що їм удалося виграти в суперництві за заняття і платню. Однак ця замітка може скорше відноситься до далеко положених кодоній ніж тих, що є в Африці.

А тепер, щодо німецької активності. Число німецьких офіцерів при перемир'ї в комісіях, відповідно до офіційних джерел, не є велике. Від 25 до 35 з цілого штабу 62, який включає нижчої ранги офіцерів і секретарів. Та так є,

що майже кожного дня при- чалює великий транспортний аероплан, який можна пізнати по свастичі, до альжирських літакових піль. Це вказує на те, що Німеччина може до- вільно додавати до місцевих своїх штабів нових офіцерів. А французька контрола така, що тих офіцерів, що приїжджають і відіжджають, до- кладно не контролюється. На- вить всупереч постановам примірної комісії, німці зай- мали місця італійців у комі- сіях. Зпочатку німці та італій- ці виконували свої обов'язки разом. Опислі італійців від- кликано. Німецьких офіцерів вибрано до тих комісій тому, бо більшість з них були об- знайомлені з арабським сві- том. Вони показались незви- чайно агресивними в Марокко, де входили в взаємини з ту- бильцями начальниками і ріж- ними достойниками. Це знов було порушенням примірної постанови, яке дотепер по- кірно толерував генерал Вей- ган. У дійсності можна сказа- ти, що мілітарна контрола є дуже гнучкий термін. І можна в такий спосіб натягнути, щоб вона покривалась з французь- кою владою в даній місцевос- ти. Та німецькі агітатори, ка- же Пертінакс, поступали одна- кже незручно з марокканцями та іспанцями. Вони виправді ви- трачували великі суми грошей до спеціального рахунку, зго- жоного в Банку Франції, а призначеного на вдержання армії, але те трачення грошей не принесло їм бажаних на- слідків. Вони не чисились з тим, що тубильці дивляться на іспанців у подібний спосіб як і на італійців й готові на все що може перешкодити поши- ренню іспанського панування. З другої сторони гітлерівська мілітарна сила каже тубиль- цям, що в них є багаті міне- ральні поклади, які можна використати з великим зис- ком.

У такий спосіб представля- ється французьке положення в Північній Африці. Це можна сподіватися, пише Пертінакс, щоб генерал Вейган дотрапив це направити. Роль, яку, згідно з мріями Вейгана ма- лаб відіграти в теперішнім конфлікті Північна Африка, у- неможливівши зовнішні по- дії. Вузькоглядність реакцій- ної групи ставить йому непо- боримі перешкоди. Його при- севовано пошлюди міністер- ський кабінет, бо він проти- вився прилученню Альзасії і Лотарингії до Німеччини. І його можуть кожної хвилі ус- нути на німецьке догання. Нині не розходиться про те, що бажає або не бажає ро- бити Вейган. З його дозволом чи спротивом ніхто не чис- литься, бо його влада є силь- но обмежена. Ось так сумно виглядає французька Північна Африка, згідно з тим, що пи- ше Пертінакс.

Князь уже дві доби нічого не їв і не спав. Виглядав іще страшніше. Усю ніч ходив по згарищі, наче щось собі нага- дуючи. На місці, де згоріла церква, довго молився навко- лішках.

Нарешті взяв якусь ломаку в руки й почав розгортати недо- гарки з церкви зараз за престолом. Відгортав кам'яну плити, з великою натугою від- важив її та усунув на бік. Блідий місяць освітив чорну печеру, вхід до підземелля. Взняв від теслів, що працювали при смолоскипах, горючий по- світ, східцями зійшов до під- земелля. Тут лежали рядком великі домовини його пред- ків. З самого краю була до- мовина його батька.

— Тут побіч покладено до- мовину неньки-княгині, — ка- зав сам до себе, — а на гру- дях їм покладено труночку їх онука. І для мене знайшлося тут місце, та не треба. Ліха доля робить із мене бурлаку- ізгоя,²⁰⁾ але й месника за кривду мою й усього миру християнського. Попрохаю те- ся, щоб склеп наказав заму- рувати на-твердо і зверху ви-

(Дальше буде).

²⁰⁾ Ізгой — людина, викінута з дотеперішнього її життя (людина — безправна).

ГОВАРД Г. ДЖ. БЕНСОН, що буде капітаном американського воєнного корабля „Вашингтон“.

АНДРІЯ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

БОГДАНКО

Історичне оповідання з другої половини XVI століття.

— Одного не можу собі ви- бачити, — казав наче сам до себе, — чого я бідної Ганусі не послухав, не залишився до- ма? Цього я ніколи собі не вибачу. Вона бідна, передчува- ла, голос божий її остерігав... Така була воля божя, си- ну, і проти неї нічого не вдієш. Хіба ти певний, що, залиши- вшись дома, ти був би її вря- тував? І ти міг з ними пропа- сти, — казала княгиня.

— І краще булоб, мамо, ко- либ був загинув ураз з моїми найдорожчими.

— Богданку, гріх тобі таке казати, — обізався князь, — незбагнуті божі задуми, і ти не знаєш, на що та на яке тебе Господь призначив.

Від того слова Богданко встав, впрямившись в увесь ріст і заговорив сильним голосом: — Я вже знаю, до чого ме- не Господь призначив: до кри-

у таку можливість. — Та ти не поїдеш, поки похоронів не справимо...

Богданко кивнув головою. Незабаром далось чути дудо- ніння кіньських копит...

Доїждючи до Ружина, по- чув здалека людські голоси, стукіт, сокир та журчання пи- ли — це теслі домовини зби- вали. Увихалися, бо було літо, трупни почали розкладатися. Скрізь порадкував Петро.

Княжі люди повиносили тіла в садок і поклали рядком на мураві. У головах кожного горіла воскова свічка. На пер- шому місці лежав недогарок княгині-матері, побіч неї тіль- це княжича, а далі вже рядком усі полеглі по старшині, від воеводи Добрича починаючи.

Богдан скочив з коня, став навколійки перед довгим ря- дом тіл і почав гаряче моли- тися. Інколи усміхався боляче. З уст його виривалися жалі- ливі слова:

— Сину мій, дорогий, єди- ний! Не защебечеш ти вже мені ніколи, мій жайворонку, не посадить тебе вже батько перед себе на коника... Ой, сину!

сину, гадав я, що виростеш на славного лицаря, закри- єш батькові очі й обіймеш по- ньому наше славне князівство Ружинських... Та цього вже не буде ніколи. Поганий татарин забавив тебе віку, хоч ти ніколи нікому нічого злого не вчинив, усі тебе любили... Та за тебе я помщуся, мое голубятко. Ко- ли ти з янголами божими в вічній ясності літатимеш на золотих крильцях, твій батько вихром літатиме, буде нищити прокляте татарське козло, що самому пеклу страшно стане...

Пого слова перебив йому княжий дружинник Чорторий- ських.

— Що скажеш, князю, зро- бити з татарським стервом?

Почислити, кілька їх, та викинути в ліс вовкам та ли- сам...

Між трупами залишилося трьох татарів ранених, що їх поганці не забрали з собою...

Почувши ті слова, князь ус- тав, увесь перемінився, ви- йшов на замковий майдан.

— Гей, люди, хто з вас знає татарську мову, ходіть зі мною!

Знайшовся знавець і пішов з князем. Тяжко ранені тата- ри не могли рушитися.

— Спитай їх, з якої орди були й кудю пішли татари звідси?

Товмач почав перепитувати. — Вони з переконської, куді пішли, хіба їх ватажок знає.

— Скажи їм, що їх зараз по- настромлюють на коли, іншої карми для таких розбишак я не знаю.

Татари, почувши це, почали благиати своєю мовою помилу- вання, прохали, щоб їм пости- нали голови.

Та князь не хотів про це слухати. Відвернувшись від них і пішов між теслів.

— Застругати як-стій три коли на-гостро, ми тих розби- шак на коли позастролюємо!

— Князю, — сказав Петро, — не досить наказати їм голо- ви постигати! Цеж не по-хри- стиянськи.

— Буде, як я сказав, — від- повів твердо князь, — ти ще не таке побачиш!

Незабаром татари вмирили на колі в страшних муках; їх стогони доходили до князевих вух.

Д-Р А. Т. КИЗЕЙ.

СТАТИСТИКА СМЕРТНОСТІ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗУ

Два рази в рік, на протязі останніх чотирьох років — Контрольна Комісія У. Н. Союзу подавала свої фінансові звіти до прилюдного відома через „Свободу“. Було там усе точнісінько порохаване.

З департаментом медичним ми не виступали. Цього не практикувалося передше, а тому, що ніхто не домагався вияснень, то інформації збирано для звіту аж на Конвенції.

Щоб хоч частинно виповнити цю прогалину, як член Контрольної Комісії, і по фаху лікар, хочу подати до загального відома ще й свої лікарські заваги.

Смертність за чотири роки.

За 4 роки (1937—1940) померло в Союзі 953 членів, або, 903 повнолітніх членів і 50 дітей. В 1937 році померло 208 повнолітніх членів; в 1938. — 228; в 1939. — 212; а в 1940. — 255. Рік 1940 приніс найвищу смертність, але ця різниця оправдана, бо коли в році 1937. всіх членів в Союзі було 30,335, то в 1940. році було вже 38,167. Отже надвишка оправдана.

Дітей померло в 1937. році 12, в 1938. — 12; в 1939. — 13 і в 1940. — 13. Разом 50.

Процент смертності.

Порівнюючи смертність членів У. Н. Союзу зі смертністю населення Злучених Держав, ми прийдемо до таких заключень: В 1937. році було в Союзі всіх членів 30,335. На це число померло 220 членів (208 повнолітніх і 12 дітей), що як почислити після статистики Злучених Держав на тисячу осіб — вноситься 7.25% смертності. В Злучених Державах смертність на тисячу осіб — 11.30%.

Підносимо це якраз на те, щоб довести, що в членах У. Н. Союзу нема високого проценту смертності, подібно було й в 1938 році. Процент смертності в Союзі вносив 7.33%, а в З. Д. А. — 10.7%. В 1939 р. в Союзі — 6.36%, в Америці — 10.60%, а 1940 — 7.05%.

Повніше порівняння — це факт. Це добрий доказ на те, що в наших У. Н. Союзі є добрі, добріші та здорові члени.

Статистика недуг.

Переглядаючи посмертні акти знаходимо, що найбільше померло наших членів на так звані серцеві недуги. За чотири роки померло на серцеві недуги: в 1937. — 57 членів; в 1938. — 67 членів; в 1939. — 56 членів, а в 1940. — 64 членів. Разом 244 членів.

Це вже поважне число. Але порівнюючи цю смертність з числами смертності населення З. Д. А., ми знайдемо таке:

В 1939. році в Злучених Державах померло 1,387,897 осіб. З цього числа смертності на серцеві недуги померло 360,634 осіб; або на кожних 100 випадків смертності — на серцеві недуги померло 25.98%. У нас в У. Н. Союзі в 1939. році було 225 випадків смертності; з чого на серцеві недуги померло 56 осіб; або на 100 випадків смертності припадає 24.89%.

Значиться, що і тут ми стоїмо на одинку нижче від смертності населення З.Д.А. А так довго, як ми не є вище загального процентного обчислення, то треба вважати, що стоїмо на добрім ґрунті.

Студіюючи далі причини смерті знаходимо, що другою недугою по серцевих недугах є недуга рака (пістрика). На рака померло за 4 роки 144 членів; на сухоти — 78 членів; на запалення легень — 72 членів; на кровотоки мозку — 37 членів; на всі інші недуги 378 членів, що робить загальну суму 953 випадків смертності за 4 роки.

Щоб показати добрий образ статистики добре мати статистичні таблиці, де можна одним поглядом ока порівняти смертність одного року з іншими роками, скільки смертність у т. д. Та, на жаль, у „Свободі“ замало місця на такі „виртебенки“.

Закінчення.

Представляючи ось таку статистику смертності, приходиться зробити такі заваги: Після точного обчислення,

ми бачимо, що найвище померло в роках 1938. і 1940. себто точно 240 і 268 осіб. Рік 1940. можна оправдати тим, що в нас число членів було зросло. В 1938. р. мабуть збирався більше старих членів. Бо коли в роках життя від 39 до 69 померло в 1937. році 186 членів, то в 1938. році в цих самих літах померло 198 членів, або 12 більше.

Число смертності дітей мало-що різниться в чотирьох роках.

Порівнюючи процент смертності членів У. Н. Союзу з процентом смертності населення Злучених Держав, то виийде, що ми стоїмо досить добре. Коли в нас смертність вноситься поверх сім членів на тисячу, то в З.Д.А. доходить від 10 до 11% з дробами. Ще треба заважити, що коли в 1940 році померло аж 268 членів, що є найвище число за 4 роки, то процент смертності

є проте нижчий ніж в 1937., або в 1938. році. Рік 1940. показує поверх 7.05%, а рік 1937. і 1938. — 7.25% і 7.33%.

Дальше цікаве і те, що найбільше умирає членів на серцеві недуги. З повного числа смертності (953 випадків) померло на серцеві недуги аж 244 членів, що рівняється 25.60%, або троха більше як одна четвертина.

Другою важною причиною смерті є недуга рака, що забрала нам аж 144 членів за 4 роки. Це знов рівняється — 15.11%, або одній шестій з суми смертності. На жаль, лікування рака ще і до нині не є удосконалене.

В порівнянню щодо процентного числа смертності „недуг членів У. Н. С. з процентним числом недуг смертності населення Злучених Держав в 1939 році — для нас є цікаво замітити те, що процентово в У. Н. Союзі умерло в 1939. аж 16.89% на рака, коли в Злучених Державах ця недуга забрала лише 11.08%. Але в нас умирає на сухоти: аж 7.55%, коли в Злучених Державах є лише 4.43%. То саме показує, щодо самогубства. В З. Д. А. припадає лише 1.33% на цілу суму смертності, коли у нас це число вноситься аж 3.11%. Питання: чи не є це тому, що в нас забагато розчаровань?

Кілько умирає кожного року і в якому віці? В 52 році життя померло за 4 роки 54 членів. Це є найвище число смертності. В 53 році життя померло 42 членів. Криза в життю приходить десь між 50. і 53. роком життя. Переживши це, друга стадія приходить в 65. році життя, що є пересічним віком.

Замітним є також те, що в 1940. році померло в віці від 39 до 69 років, 221 членів з 268 повного числа смертності. Лишається лише 47 випадків на весь інший вік.

Це саме можна сказати і за 4 роки, де в віці від 39 до 69 років померло 788 членів. На всі інші літа лишається лише 165 випадків з повної суми 953 випадків смертності.

Пересічний вік життя в Америці вноситься від 65 до 70. Після статистики смертності в Злучених Державах з 1930. року померло найбільше в 1. році життя — 155,374 осіб. Другою з ряду фігурою є вік від 70. до 74., в якому померло 122,390 осіб. В нас найвище число смертності припадає на 52 рік життя. Пояснити можна це тим, що ми, як нарід робітничий, мабуть не доживаємо навіть до 65. року життя.

ПІСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

П. С., Нью Йорк, Н. Й. — В Вашім дописі порушено чимало добрих думок про українську пресу. Але закінчення неясне, бо Ви радите до „Свободи“ зробити водночас журнал-магазин і денник.

Конвенційні Проекти

[30]

Братство Сошествія св. Духа, відділ 7. У. Н. Союзу в Мекаду, Пенсильвенія, ухвалило на своїх зборах подати під розвагу конвенції ось такі точки:

1. Пропонуємо, щоб членам, що перейшли до старого до нового роду забезпечення, а є членами У. Н. Союзу 40 літ, ухвалити відповідну полекшу.
2. Щоб у грамотах членів подавати ще й кварталні, піврічні й річні вкладки, як теж і те, за що й скільки У. Н. Союз може виплатити членові з фонду заповомого.
3. Пропонуємо ще таке додаткове забезпечення, в яким члени, від 15 до 35 літ за додатковою оплатою \$1.00, а від 35 до 60 літ за додатковою оплатою \$1.50 річно, моглиб діставати подвійну суму забезпечення на випадок смерті в несподіванім нещасливім випадку („ексиденті“).

ІРЛАНДІЯ ДОБРЕ ВІДЧУВАЄ ВІЙНУ.

ДАБЛІН. — Тягар війни добре дається в знаки і малій Ірландії, хоч вона властиво не є у війні й задержує неутральність. На протязі цього року треба буде державі з трьома мільонами мешканців видержати бюджет, що вноситься понад 200 мільонів доларів. А це дуже велика сума. Весь той тягар є зв'язаний з обороною краю. Супроти цього треба буде накладати нові податки, на чому потерпить найбільше середня класа.

Фасоля є одною з найстарших стручкових городин, відомих людям. Її вважали колись старинні греки святою.

УВАГА НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
в залу з Церковним Братством і Сестринством,
— уряджує —

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

получене з діточим представленням і хороводом,
В ЧЕСТЬ МАТЕРІ

В НЕДІЛЮ, 11. ТРАВНЯ (MAY 11 1941)

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВ. ЦЕРКВИ,
334 1st 14. вул. у Нью Йорку.

Початок в годині 1. пополудні, зараз після Служби Божої.

По спільнім Свяченням і представленням, забава з танцями.

Вступ — — — — \$1.00.

Як кожного року, так й цим разом, комітет має велику честь, запросити своїх Велимишанових Гостей, до ласкавої і численної участі. Тому приходіть всі і часе.

За добру і широку українську забаву ручити,

Комітет.

УВАГА! ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦІ!

Українська Банда і Молодечі Клуби при Укр. Правос. Церкві, у своїй галі, 74 Герес Евеню,

КОНЦЕРТ У ДЕНЬ МАТЕРІ

В НЕДІЛЮ, 11. ТРАВНЯ (May 11, 1941)
У ГОДИНИ 3. ПОПОЛУДНІ

Запрошують всіх, як молодих так і старших і все жіноцтво прийти на це Свято. Програма багата. Прихід на місцеву церкву.

Комітет Молодечих Клубів.

№ 1

BRADY

№ 2

FRANKLIN

№ 3

PARNELL

№ 11

ELLENSTEIN

№ 14

VILLANI

ON MAY 13, 1941,

VOTE FOR

THE FOLLOWING CANDIDATES

endorsed by

AMERICAN-UKRAINIAN VOTERS ASSOCIATION

ПРОСИМО ГОЛОСУВАТИ НА ВИЗНАЧЕНИХ КАНДИДАТІВ ПІД ЧИСЛОМ:

1, 2, 3, 11 і 14

ТУТ ПОДАНИХ.

Щоб це зробити, потягніть у долоню в машині до голосування ручки, означені числами: 1, 2, 3, 11 і 14.

MEETING AND RALLY

UKRAINIAN CENTER, 180 WILLIAM STREET, NEWARK, N. J.

MAY 9th, 1941 FREE! 8 P. M.

BRING YOUR FAMILY AND FRIENDS

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ.

МУЗИЧНА НОВИНА

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ ЧЕРВЕРТИЙ АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ НА ОРХЕСТРУ
(НА 10 ІНСТРУМЕНТІВ)

ЩО ТАНЦІ ДУЖЕ ДОБРЕ НАДАЮТЬСЯ НА БАЛІ, ВЕСІЛЛЯ І ІНШІ ЗАБАВИ.

Опрацював і видав ІОСИФ СНИГІР.

Альбом українських танців ч. 1, і ч. 2. показали настільки успішними, що треба було зладити Альбом українських танців ч. 3 і ч. 4, щоб задовольнити загальне запотребування тих танців. Цей новий альбом містить у собі найкращі танці, вибрані з великою увагою й зладжені у модернім стилі.

АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ ч. 1.	АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ ч. 2.	АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ ч. 3.	АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ ч. 4.
1. Січовий марш	1. Канарок, полька	1. А я люблю Петруся, полька	1. Веселі косарі, полька
2. Рогатинська Коломийка	2. В Рогатині на забаві, полька	2. Грай мені скрипко, полька	2. Не тепер, не тепер, полька
3. Бандура, вальс	3. Чабан	3. Соловейко, полька	3. Полтава, полька
4. Повітова коломийка	4. Ой, під гаєм, полька	4. Шумка, полька	4. Стрілецька, полька
5. Гречаники	5. По весіллю, полька	5. Бідна сирота, вальс	5. Танцювала риба з раком, полька
6. Бучковинська коломийка	6. Коробушка	6. Для розради, вальс	6. На заручинах, полька
7. Козак	7. Заграй мені, музиченко, полька	7. Гуцулка Коломийка	7. Очерет лугом гуде, полька
8. Весілля починає, полька	8. Гоним вітер, коломийка	8. Верховина Коломийка	8. Лемківський обертас
9. Весела полька	9. В Підгородю, коломийка	9. У саду вишневім, полька	9. Полька: на Поправинах
10. Український голак	10. Піді собі погуляю, полька	10. Гандзя Люба, полька	10. Укр. Козак
11. На весілля, полька	11. До весілля, обертас	11. Ганка, полька	11. Катерина, танок
12. На забаві, полька	12. Кокета	12. І шумить і гуде, полька	12. Укр. Два Кроки
13. Сіянка, коломийка	13. Гречка	13. На вулиці сурма грає, полька	13. Тернопільська Коломийка
14. Заведя, обертас	14. Голак, полька	14. Кум до куми, полька	14. Скалатська Коломийка
15. На Україні, вальс	15. Український козак	15. Надія, вальс	15. Тройка Танок
16. Гандзя, полька	16. Надвірна коломийка	16. Кася, обертас	16. Козачок Подільський
17. Кохайтеся чорнобриві, вальс	17. Кину кужіль на подицю, полька	17. Лемківська мазурка	17. В Підгородю на відпусті, полька
18. Світло, полька	18. Сумні хвилі, вальс	18. Метелиця, козак	18. Спомини про Тараса Шевченка, вальс
19. Новомодна, полька	19. Баламути, вальс	19. Гетьман Мазепа, козак	19. Думи мої, Думи, вальс
20. Біду собі купила, полька	20. Ми підем до бою, марш	20. Разом, браття, у ряди ставаймо, марш	20. Укр. марш (Садовського)

Це вже четверте видання Українських Нот. Тому українські музиканти повинні піддержувати це видання та уживати лише українські танки на українських забавах, а тим самим допомогти видавати українські ноти, яких нам потрібно. — Замовляйте ще сьогодні. Пишіть на адресу:

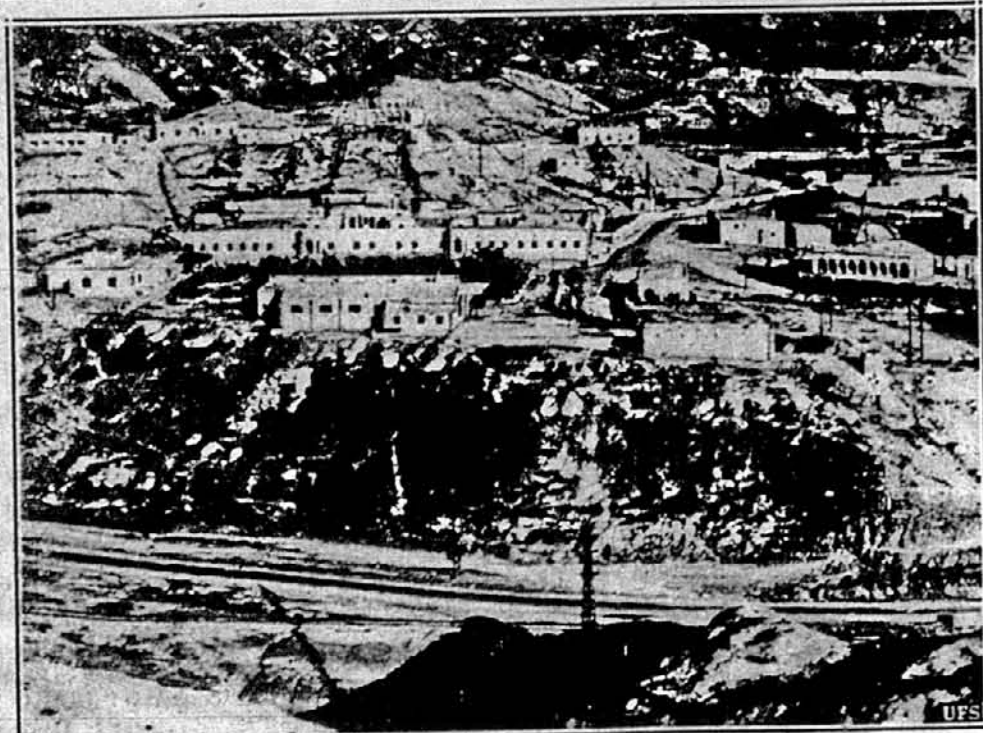
JOSEPH SNIHUR, 171 Hillside Avenue, Newark, N. J.

УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ, ТОВАРИСТВА Й КОМІТЕТИ

Коли годите музику на за-
бави, підприємства, балі, ве-
сілья, представлення і т. д. до-
магайтесь, щоб музичні гра-
ли українські танки, які я о-
працював і видав в чотирьох
альбомах на оркестру. Таким
чином словом допоможете мені
і заохотите інших музикантів
збудувати ще більше україн-
ської музики, якої нам так ко-
нечно треба.

Слава Україні!

Іосиф Снігур.

В ІРАНІ. — Сцена з персько-англійських нафтових теренів в Ірані (Персії). У цій околиці німці ведуть завзяту кампанію серед іранців, щоб набирати хлопців бри-
тійцям.

Футра МИХАЙЛА ТУРАНЬСЬКОГО

Featuring Black Persian Lamb

A new and complete selection of Persian Lamb skins on hand. All fresh pelts matched by our experts. At varied prices to meet every woman's budget.

Style, quality and workmanship are combined in our coats. Made to your individual measurements in our own establishment. Varied types of Persian Lamb skins to select from.

Select your own matched bundle of skins and your own choice of style, combine these into a beautiful coat.

For a small deposit your coat will be made up, and gradual payments can be made during the summer months during which time we will hold your coat in our Cold Storage Vaults until you are ready to take it out.

The fur market is expecting a tremendous rise in prices within a short time. Come in now and take advantage of present day values.

Your old fur coats need attention at this time. Repair and remodel estimates are gladly furnished without any obligations on your part. All work done now at special summer rates in our own establishment. Gain confidence in your furrier. Come in for reliable estimates and prices.

We will gladly call for your coats when convenient for you to have them stored in our Cold Storage Vaults where they will be protected against summer heat, moths and theft.

MICHAEL TURANSKY

350 - 7th Avenue, New York, N. Y.

Bet. 29th & 30th Sts.,

16th Floor

Daily to 6 P.M.

Lackawanna 4-0973

Saturday to 3 P.M.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРИЙМІМ ДОБРИЙ ЗВІЧАЙ.

Шороку в Америці на „Меморію Дей" люди по вулицях купують макові цвіти, гроші з яких ідуть на піддержку американських інвалідів і ветеранів. Також у той день гроби воїнів американці завітчують малими американськими прапорами.

Те саме, коли дозволяють їм навички, мабуть роблять наші брати на рідних землях підчас Зелених Свят. Та в більшості часті наші брати настільки вбогі, що не можуть прийти з поміччю нашим інвалідам чи ветеранам, де вони не знаходились. Ми могли б тут переводити на ту ціл збірки, навіть коли ті збірки внаслідок війни не можна було відразу вислати там, де треба. Наші дівчата по різних місцевостях Америки в місяці травні могли б продавати по 10 ц. такі макові цвіти і творити фонд для українських інвалідів. Цим міг би зайнятися У. З. Христ, чи яка інша того роду організація. А в слушний час був би готовий гроші, щоб ним поспішити на німіч терпачим. Очевидно, що розумію це так, що така акція не може спинити тої жертвенності, якої вимагають від нас американські потреби.

Ева Дудак.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ.

Добрий дарунок.

Наш 143-тій відділ У. Н. Союзу дуже добре розвивається. Він має поверх сто членів. Та ось недавно в його членство прибула ще одна важна членниця, маленька, однорічна дівчинка Дженета Коваль.

А стала вона нашою членницею ось так: її хресна мама панна Анна Дудак, замість інших дарунків з нагоди хрещення, дала їй грамоту У. Н. Союзу, заплачену на цілий рік. Ось у той спосіб для маленької Дженети вона зробила велику прислугу, бо започаткувала їй шадничеkonto у формі грамоти, яке колись принесе їй чимало користі. Цей приклад варт наслідувати іншим людям. В той спосіб дамо дітям тривалий дарунок, а також скріпимо свою організацію — У. Н. Союз.

Е. Д.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Дархавиши, від. 275, відбулися в неділю, 11. травня, в год. 6. вечір, в сали церковній. Проситися членів являтися на збори, вирішати свою належність, а може і задатися догукуючи. Також дозволитися членів, щоб обов'язково були на зборах і забрали собі членів, які є тепер на руках фін. секр., щоб пізніше не було парків, бо вислатись буде лише для тих, що далеко мешкають і не можуть бути особисто на зборах. — В. Юрчик, фін. секр.

ЗАНЕПОКОЄНІ АМЕРИКОЮ.

ЛОНДОН. — Як в Англії промова Генрі Стімсона, американського секретаря війни, викликала велике здивування, так в Берліні, Римі й Токіо вважається ту мову ознакою, що Злучені Держави таки вступають у війну вже цілком певно.

ЗРІСТ ВИРОБУ СТАЛІ.

ВАШІНГТОН. — Американські економісти говорять, що продукція сталі на черговий рік зросте на кілька десятків мільйонів тон, доки не досягне границі 120 мільйонів тон. Ця продукція буде вчетверо більша, ніж ціла продукція Німеччини.

НІМЦІ МОВЧАТЬ.

БЕРЛІН. — Офіційні кола мови води в рот набрали, коли їх питати про те, як розуміти нове становище Сталіна. Кажуть, що це „без значіння".

НІМЦІ НАТИСКАЮТЬ НА СІРІЮ.

З Берна, Швейцарія, доносять, що німці домагаються від французького Високого Комісаря Сирії, щоб дав дозвіл на перемарш німецьких військ в напрямі Суецького каналу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ
САМИМ СТАВЛЯЙТЕ СПІВ-
ВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВИХ МАЄТКУ ЦЕЙ
ОРГАНІЗАЦІЙ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КОТСВІЛ, ПА. — Місячні збори тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, відбулися в неділю, 11. травня, зараз по Службі Божій. Проситися членів, щоб були присутні всі, бо секретар отримав уже для членів ліцензії на збори. Для кожного члена будуть роздані на зборах. Проситися членів, щоб п'ятнадцять місяців назад, а не отримали до кінця місяця. — Михайло Пик, предс.; Михайло Маскула, кас.; Ганько Курчик, секр.

ГВАЙСТОН, Н. Я. — Місячні збори, від. 129, відбулися в суботу, 10. мая в 8. годині вечірній домі тов. Михайла Барана, від. 149-20 — 9 снів. Обов'язком членів являтися на цей мітинг бо є важкі справи до погодження. Незайнявши членів задати кару після статута. — Михайло Баран, предс.; Стефан Кузьма, кас.; М. Марський, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори від. 312, відбулися 9. мая, в п'ятницю, в годіні 7.30 вечір в церковній сали. Проситися членів як одні являтися. Члени відсутні свою відповідальність. — За уряд: Анарій Кручак, предс.; С. Завальський, секр.

ПОЗІРІ... ПОЗІРІ! БАЛЬ

Заходом Дочки України, від. 24, Бр. св. Володимирів, від. 65, У. Н. С.; Бр. св. Арх. Михайла, від. 142, У. Н. С.; Бр. св. Івана Хрестителя, від. 199, У. Р. С.

в Неділю, 11. МАЯ 1941 Р.

В САЛІ УКР. НАР. ДОМУ,
214 Фултон Ст. Брайзбет, Н. Дж.

Початок 6. вечір. Вступ 35 ц.

Запрошується всіх чесних людей, старих і молодих, місцевих і позамісцевих. За добру забаву ручити

Через брак місця не поміщено в цьому числі продовження доклада проф. М. Чубатого. Дальший тяг буде в наступному числі. — Редакція.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

ДОХІДНЕ ГОСПОДАРСТВО в селі Нью Джерсі, 56 акрів дуже урожайної землі, зовсім обсажено: 9 акрів пшениці, 13 акрів вівса, 17 акрів кукурузи, 7 акрів конюшини; 3 акри грубого лісу, великий пастбище з рікою, молодий сад, дім на 8 кімнат з електрикою, водою, велика обора й інші добрі будинки, 2 корови, 2 кози, безрого, 600 курей, качки, індички і багато іншого дробу, всіляка машинерія, новий трактор, — з причини смерті господаря продатися за \$5,200. Готівка після умови.

Маю великий вибір інших позамісцевих бізнесів і фарм, які відповідают вимогам кожного покупця відповідно до пожеланій ним суми. Голоситися до:

JOSEPH BEKARCIK,
212 Franklin St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 9-6978.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ на продаж. Властитель покликає до армії. Добрий, вироблений бізнес. Продасть за готівку або на сплату. Пишіть або кличте:

PERFECT PRINTING COMPANY
Михайло Борух, власник.
13 Charlton St., Newark, N. J.
Phone: Market 2-3392.

ГАЗОЛІНОВА СТАЦІЯ з помп, новою хатою, гараж, горю, на Гайвей 29 в Нью Джерсі. Хоч замінити за аїм в місті.

ГРОСЕРІЯ І ДЕЛКАТЕСЕН, копировий склад, низький рент, \$800 тижденого бізнесу. Продасть дуже дешево. Голоситися до:

J. TANSKI

17 St. Marks Place, New York City.

Парохія Св. Арх. Михайла в Hammond, Indiana потребує сучасних дикуучителя, котрий учить би діти, провадив хор і давав предствлення. Самотні мають першвенство. Голоситися з поданням умови належитися письменно на адресу секретаря:

Mr. PAUL MARKANICH,

1106 — 169th St. Hammond, Ind.

ВСІ ЧАСТИ до направи ПЕЧЕР, утворюють газон, виготовляють чин парю в гарному домі, як також усіх нові печі може відати в

STOVE MFRS CORP.,

182-188 Mulberry St., Newark, N. J.,

зараз коло пожарні при Lafayette St.

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на домагання шлунока й випробували коштовні ліки й аєла, а не найшли полекши. Тим усім поручаємо спробувати даром „Мелі Милертона, котрий запарюється ші варитися, а споживається в натуральній формі. По вжитті пробки переконаєтеся, як skutочно діють в домаганнях таких, як кислий шлунок, гази, нестерпність, запір, брак апетиту, біля голови й інші домагання, котрі походять зо злого травлення. Щоби перекошатися, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта по знижених цінах.

(.) \$1.00 за 1 коробку Мілертону

(.) \$1.50 за 2 коробки Мілертону

(.) \$2.00 за 3 коробки Мілертону

Питайте за зільям Мілертона у нашій сучасній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK, N. J.

Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Пишіть наші ліки при замовленні просто з головного офісу.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІЮ І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ШЛИЙ ПОХОРОН з цією перевагою: труною, двома автом., караулом, балсамуванням, вишнним Похоронним (домі і т. д.) \$295.00

Все, чого треба, з вишном однім й належитостям за церковну відправу й цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Обслуга шпир і чесна
Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.,
N. E. W. A. K. N. J.
Phone: Essex 3-5347

Branch Office (Філія):
969 SOUTH BROAD STREET,
TRENTON, N. J.
Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні так низькій як \$150
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
137 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel.: Melrose 5-6577

СТАВЛЯЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЗАСОПИС „СВОБОДА"

ТАРЗАН, ч. 298. В раменах Тарзана.

STILL SUSPICIOUS OF TARZAN, TARZEELA FLED FROM THE WHITE GIANT.

THE APE-MAN FOLLOWED. THIS GIRL HAD GIVEN HIM ENOUGH TROUBLE, AND HE MEANT TO PUT AN END TO IT!

KEENLY CALCULATING HER COURSE, HE CIRCLED NOISELESSLY AND CAME AROUND IN FRONT OF HER.

AS SHE RAN ALONG A BOUGH TARZAN STEPPED OUT OF THE FOLIAGE. BEFORE SHE COULD TURN, SHE WAS IN HIS GRASP.

Тарзеля далі підозрівала Тарзана в його нечистих замірах супроти неї. Тому вирвавшись дикунам із рук, вона помчала вглиб нетрів.

Тарзан тепер гнався за нею. Ця дівчина заподіяла йому вже чимало клопотів і він тепер рішив цьому покласти кінець.

Бистро обчислюючи дорогу, по якій мусіла мчатися Тарзеля, він рішив перебігти їй і заступити дальшу втечу.

Причавшись на дереві Тарзан чекав її приходу. А коли дівчина появилася, він нагло став перед нею і взяв її в свої руки.